ТРИБУНА трудящих

www.tribune.com.ua

Життя продовжується!

№7 (9374)

27 січня 2018 р. Субота

ПЕРЕДПЛАТІТЬ «ТРИБУНКУ»!

Газета «Трибуна трудящих» упевнено розпочала 2018 рік. Ми намагаємося робити її змістовною і цікавою.

Будемо дуже раді нашим постійним та усім новим передплатникам, які й надалі обиратимуть наше видання.

Вартість передплати на місяць — 20 грн.

Наш передплатний індекс: 61805.

Якщо ви бажаєте отримувати газету на свою електронну пошту — оформлюйте електронну передплату.

Довідки за телефоном: 712-00-56.

✧ *Слобожанщина*

Авіазавод оживає й розвивається

За повідомленням прес-служби «Укроборонпрому», минулого року на Харківському авіаційному заводі провели технічне обслуговування 7 літаків Ан-72 і Ан-74. Відремонтовані літаки експлуатуються не лише в Україні, а й у Єгипті, Казахстані та Туркменістані. За ремонтні роботи завод отримав 57 мільйонів гривень виручки.

На ХАЗі з початку року працюють вже 3 цехи — механічної обробки, ковальсько-штампувальний і ливарний. У них проводиться виробництво запасних деталей та агрегатів до вітчизняних літаків. За минулий рік на заводі виплатили 35,5 млн грн зарплати, у тому числі 697 тис. грн. направлено на погашення заборгованості минулих років.

Чудова харківська десятка

У структурі реалізації продукції переробної промисловості Харківщини на сьогодні переважає продукція провідних для області видів економічної діяльності: виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів та машинобудування (крім ремонту і монтажу машин і устаткування), питома вага яких становить відповідно 35,1% (або 27,8 млрд грн) та 21,3% (16,9 млрд грн).

До десяти найбільших за обсягами реалізованої промислової продукції підприємств області, за даними Облстату, входять: Філія Газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування», ПрАТ «Філіп Морріс Україна», АК «Харківобленерго», Виробничий підрозділ «Шебелинське відділення з переробки газового конденсату та нафти» Філії «Управління з переробки газу та газового конденсату» ПАТ «Укргазвидобування», ТОВ «Харківгаззбут», КП «Харківські теплові мережі», Структурний підрозділ ТОВ «Еско-північ» у с. Ординка, ЗАТ «Виробнича компанія «Укрнафтобуріння», ПАТ «Харківська ТЕЦ-5» та Зміївська теплова електрична станція ПАТ «Центренерго», на які припадає 50,3% обсягу реалізації.

Пішли іншим шляхом...

Більшість харківських університетів, на відміну від вузів Києва, Львова, Одеси та Дніпра, не планують поки що закриватися на зимовий період через дорожнечу енергоресурсів. Лише в ХНУРЕ продовжили зимові канікули до 25 лютого, перенісши пропущені тижні навчання на літні місяці.

Звичайно, зараз доводиться економити на всьому, але повністю переходити на дистанційне навчання у вищих навчальних закладах Харківщини не будуть, адже це спотворює сутність стаціонарної вищої освіти, — так вважають у Харківському університетському консорціумі.

Інтерактивна виставка в «ЄрміловЦентрі»

До 25 лютого в ЦСМ «ЄрміловЦентр» експонується виставка під назвою «Лесь Курбас у Харкові». Як відомо, у 1920-х роках у Харкові існував один із найкращих театрів у світі — «Березіль», який створив Лесь Курбас. Трупа експериментувала з рухом і новітніми медіа у театрі, на багато десятиліть випереджаючи час. Серед модернових вистав «Березоля» — «Джіммі Гіггінс», «Макбет», «Газ», «Народний Малахій», «Мина Мазайло».

Театралізоване концертне ревю «Алло на хвилі 477!» — це джаз-гімн Харкова — саме такою Курбас та його соратники уявляли нову популярну українську культуру як частину найновітніших трендів Америки та Європи. Спеціально для цього проекту в «ЄрміловЦентрі» підготовлено сценографію вистави «Алло на хвилі 477!», а також космічну сценографію «Мини Мазайло».

Головне завдання експозиції — продемонструвати саме ті театральні модні інновації, які окреслюють творчість Курбаса та ставлять його в один ряд із найбільш знаними авангардистами першої половини XX століття.

Музей фотоілюзій — найпопулярніший!

Досить незвичний для Слобожанщини Музей фотоілюзій всього лише рік працює у Харкові (вул. Клочківська, 3), але вже встиг стати одним із найпопулярніших у нашому регіоні. Фотозони в ньому розміщені таким чином, щоб можна було зробити унікальні знімки на фоні найвідоміших історичних пам'яток і найгарніших міст світу. Для цього використовуються сучасні цифрові технології.

Особливо багато екскурсій в Музеї фотоілюзій було під час новорічних свят — практично щодня сюди прибували автобуси з найвіддаленіших куточків Харківської області. За даними дирекції, з початку 2018 року в Музеї фотоілюзій побувало вже понад 5 тисяч відвідувачів.

Підготував Василь ЧИГРИН

СІЧНЕВІ ХУРДЕЛИЦІ: ДОРОГИ В РЕГІОНІ ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПРОЇЗНИМИ!

Безсніжна зима на Харківщині нарешті завершилася. Через суттєве погіршення погодних умов: морози, сильні снігопади й хурделиці — дорожні та комунальні служби, МНС-ники, дорожня поліція відтепер працюють у посиленому режимі. Завдяки злагодженій роботі, суттєвих обмежень руху й великих заторів на дорогах не було.

У Харківській області створено оперативний штаб з ліквідації наслідків негоди на чолі з заступником голови ХОДА Євгеном Шахненком, засідання якого проходять щодня. За розпорядженням очільника облдержадміністрації, створені також спеціальні мобільні групи, які розчищають дороги від снігу, посипають їх піщано-сольовими сумішами, ліквідовують затори на шляхах та пошкодження електричних мереж.

— Найнесприятливішими з точки зору погодних умов були південні райони Харківської області, на територіях яких 23 та 24 січня пройшли сильні снігопади й спостерігалося налипання мокрого снігу, — повідомив перший заступник начальника служби автомобільних доріг у Харківській області Сергій Пляка. — Особливо багато снігу випало в Ізюмському та Балаклійському районах, де висота снігових заметів сягала 60-70 см. У західній та північно-західній частинах області снігопади були дещо менші. Дорожня служба цілодобово працює на дорогах області, де задіяно 238 одиниць техніки й близько 250 робітників…

Протягом ночі дороги загальнодержавного значення вдається розчистити від снігу, розкидати піщано-сольову суміш й забезпечити проїзд автотранспорту. Цим Харківська область суттєво відрізняється, скажімо, від сусідніх Полтавської, Дніпропетровської та Донецької областей, де на автошляхах є великі затримки руху й утворюються багатокілометрові затори на автошляхах.

Як зазначила керівник області Юлія Світлична на одному із оперативних засідань, в останні роки служби, що відповідають за життєзабезпечення Харківської області, демонструють згуртованість і координацію дій при ліквідації стихійних лих. Це дозволило останні два роки в умовах снігопадів і ожеледиці не перекривати рух на автошляхах державного значення.

За інформацією начальника ДСНП Олександра Волобуєва, на дорогах Харківщини зараз активно працюють понад 25 одиниць спеціальної техніки і 500 чоловік особового складу. У регіоні вже розгорнуто 375 стаціонарних пунктів обігріву. У разі необхідності рятувальники можуть розгорнути на дорогах ще 15 мобільних пунктів обігріву.

Прес-служба ХОДА

✧ *Стисло про цікаве*

- Усього лише за 5 днів 2018 року Україна повністю використала квоти на безмитне постачання пшениці й кукурудзи в країни Євросоюзу — із України до ЄС з початку року поставлено 1035 тис. т пшениці і 1125 тис. т кукурудзи.
- З початку березня в Україні почнуть вимикати аналогове телебачення — на першому й другому етапах будуть показувати лише UA: ПЕРШИЙ та місцеві телеканали, а до червня 2019 року аналогове телебачення повністю зникне в Україні, поступившись цифровому телебаченню.
- У новому рейтингу ФІФА збірна України з футболу зберегла за собою 35 місце, а перші три позиції рейтингу посідають Німеччина, Бразилія і Португалія.
- Нацбанк країни повідомив про те, що минулого року було виявлено 115 нелегальних пунктів з обміну валюти в 12 областях країни.
- Британська видобувна компанія оголосила про знайдений нещодавно п'ятий за розмірами діамант у шахті в африканській країні Лесото — коштовний камінь має вагу 910 каратів.
- За отриманими нещодавно даними, кількість дітей, які народилися в Японії в 2017 році, становить 940 тисяч осіб і стала найнижчою за останні роки — показник смертності перевищує народжуваність на понад 400 тисяч чоловік.
- Зараз по всьому світу з'їдають щороку 170 тонн чорної та червоної ікри, загальною вартістю 890 млн доларів.
- Нові польські кораблі, будівництво яких завершується в Китаї, отримали назву українських міст — «Львів» і «Тернопіль», також столиці Литви — «Вільнюс».
- Уряд Північної Кореї погодився відправити оркестр із 140 музикантів для виступу під час зимових Олімпійських ігор в південнокорейському місті Пхенчхані.

✧ *Возвращаясь к теме*

Пассажир — перевозчик: непростой разговор

С началом нового года в Харьковском районе всплыло немало сложных, весьма проблемных вопросов, связанных с пассажирскими автоперевозками льготного контингента на пригородных маршрутах. В некоторых населенных пунктах (например, в Мерефе) недовольные люди организовали даже акцию протеста и стихийный митинг возле мэрии. В других поселках местная власть старается усадить за стол переговоров автоперевозчиков и представителей общественных организаций, отстаивающих льготный проезд.

Так, в актовом зале Песочинской школы (микрорайон «Мобиль») 23 января состоялось общественное собрание жителей поселка, председателя поселкового совета Олега Александровича Чернобая и руководства ДП «Автосервис», которое осуществляет перевозки по маршруту «Мобиль—Харьков».

На собрании был выдвинут ряд претензий к перевозчику: несоблюдение условий тендера (менее 8 автобусов на маршруте); неудовлетворительное техническое состояние автобусов; грязь в автобусах; несоблюдение графика движения; хамское поведение отдельных сотрудников в общении с жителями.

Поднимались и другие вопросы, которые возникали в ходе беседы с перевозчиком. Собрание длилось более двух с половиной часов — люди очень эмоционально высказывали перевозчику свои претензии.

Выслушав все претензии людей, председатель Олег Чернобай выдвинул к перевозчику следующие требования:

1. С 5 февраля на маршруте «Мобиль»—Харьков должно курсировать 10 (!) автобусов, вместимостью от 70 мест.

2. Маршрутки (которые ездили незаконно) официально должны быть оформлены, и цена проезда в них должна быть менее 10 грн.

3. Должен быть решен вопрос с маршруткой на с. Надточии (которая, по словам жителей, ходит нерегулярно).

Надо сказать, практика показала, что совместные активные действия представителей общественного совета Харьковского района, членов ГО «Наш час», активных жителей поселка (которые проводили анализ работы перевозчика, подготовили и отправили обращения по неудовлетворительной работе перевозчика в соответствующие инстанции, а также нашли время после работы и пришли на собрание, показав этим, что им не безразлична судьба микрорайона) — смогли заставить перевозчика выполнять законные требования граждан.

Информация «Трибунки», фото Юрия ТИМОНОВА

✧ *На пульсі часу*

Якби були вибори...

Якби парламентські вибори відбулися у грудні 2017 року, найбільшу підтримку серед українців отримали б партія «Батьківщина», «Блок Петра Порошенка» та партія «За життя».

Про це свідчить грудневе опитування фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва й соціологічної служби Центру Разумкова, презентоване 23 січня у Києві.

Повідомляється, що найбільшу підтримку серед опитаних українців отримала б «Батьківщина», яка набрала 11% голосів.

Другу позицію розподілили між собою «Блок Петра Порошенка «Солідарність» — 9% та партія «За життя» — 9%.

На третьому місці серед симпатій українців політичні сили «Громадянська позиція» — 7% та «Самопоміч» — 7%.

По 6% голосів громадяни України готові були б віддати партії «Опозиційний блок» та «Радикальній партії Олега Ляшка».

Також до 5% підтримки близькі партія «Слуга народу» (4%) та Всеукраїнське об'єднання «Свобода» (3%).

При цьому 17% потенційних виборців ще не визначили своєї позиції.

Зазначається, що готовність взяти участь у парламентських виборах висловили 65% опитаних, тоді як 21% не збираються йти на вибори, 14% або ще не визначилися, або відмовилися відповідати.

Це дослідження проводили з 15 по 19 грудня 2017 року в усіх регіонах України за винятком анексованого Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2004 респонденти віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%.

Фінансування опитування здійснене в межах проекту МАТРА посольства Нідерландів.

Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва

✧ *До уваги* ®

5 лютого 2018 р. о 10.00 год. ТОВ «Енергосинтез» будуть проводитися роботи щодо встановлення та погодження меж земельної ділянки яка розташована по вул. Світла, 31 у с. Черкаські Тишки на території Русько-Тишківської сільської ради Харківського району Харківської області, та буде надаватися на праві власності гр. Медведєву Анатолію Станіславовичу, для будівництва та обслуговування житлового будинку господарських будівель і споруд. Запрошуємо всіх суміжних землевласників або землекористувачів кад. № 6325183504:00:004:0221 (земельна ділянка №29 по вул. Світла), кад. № 6325183504:00:004:0232 (земельна ділянка №32 по вул. Дорожня), земельна ділянка №33 по вул. Дорожня), а також представника Русько-Тишківської сільської ради бути присутніми при виконанні вищезазначених робіт та підписання відповідного акту. К. т. 050 3000-181.

✧ *До відома* ®

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРИЧИН ЗМІНИ ТАРИФІВ на централізоване водопостачання та водовідведення для всіх категорій споживачів (населення, бюджетні установи та інші споживачі) для комунального підприємства Харківської районної ради «Комуненерго»

Здійснення послуг з централізованого водопостачання та водовідведення комунальне підприємство Харківської районної ради «Комуненерго» (далі КП «Комуненерго») проводить у відповідності до рішення XXXII сесії Харківської районної ради VI скликання від 24.12.2014 р. «Про передачу основних засобів з балансу комунального підприємства теплових мереж Харківського району Харківської районної державної адміністрації на баланс комунального підприємства Харківської районної ради «Комуненерго».

Останнє підвищення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення відбулося 15 серпня 2017 року відповідно до рішення XVII сесії Харківської районної ради VII скликання від 20 липня 2017 року «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для потреб споживачів всіх категорій Харківського району комунальному підприємству Харківської районної ради «Комуненерго».

Розмір діючих на підприємстві тарифів:

— на централізоване водопостачання (для населення, бюджетних установ та інших споживачів) — 14,964 грн. за 1 куб. м (з ПДВ),

— на централізоване водовідведення (для населення, бюджетних установ та інших споживачів) — 12,636 грн. за 1 куб. м (з ПДВ).

За період дії тарифів (з 15.08.2017 року по теперішній час) відбулося зростання цін та тарифів в порівнянні з цінами, закладеними до розрахунку діючих тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення. Для прикладу розмір мінімальної заробітної плати зріс на 16,34% (було 3200 грн, з 01.01.2018 року стало 3723 грн), розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб зріс на 4,63% (було 1684 грн, з 01.12.2017 року стало1762 грн). Також згідно з Законом України «Про державний бюджет України на 2018 рік» розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб в подальшому зросте: з 01.07.2018 року — 1841 грн, з 01.12.2018 року — 1921 грн.

Також за цей час змінилися обсяги реалізації водопостачання та водовідведення, що в значній мірі вплинуло на збільшення тарифів.

У тарифі по водопостачанню 1517,53 тис. м^3, у плановому розрахунку 972,027 тис. м^3, тобто зменшення на 545,5 тис. м^3, що в грошовому виразі складає 6802,456 тис. грн. У тарифі на водовідведення об'єм закладено 650,45 тис. м^3, в плановому розрахунку 230,244 тис. м^3, тобто зменшення на 420,2 тис. м^3, що в грошовому виразі 4 425,4 тис. грн.

Зменшення об'ємів реалізації послуг в основному пов'язано з відділенням Роганської та Пономаренківської громади.

Плановий збиток підприємства складе по водопостачанню 6567,998 тис. грн., а по водовідведенню 4070,232 тис. грн.

Враховуючи наведене вище, з метою уникнення збитку, що дасть можливість виконання основної мети підприємства — забезпечення безперебійного водопостачання та відведення стоків мешканцям району, підприємство має намір збільшити тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення для усіх категорій споживачів (населення, бюджетні установи та інші споживачі):

— на централізоване водопостачання — 19,227 грн. за 1 куб. м (без податку на додану вартість),

— на централізоване водовідведення — 28,208 грн. за 1 куб. м (без податку на додану вартість).

Свої зауваження та пропозиції фізичні та юридичні особи можуть надіслати до 12.02.2018 за адресою: смт. Хорошеве, вул. Горького, 1.

КП «Комуненерго»

Структура тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення комунального підприємства Харківської районної ради «Комуненерго»

Без ПДВ

№ з/п	Найменування показників	Централізоване водопостачання		Централізоване водовідведення	
		тис. грн на рік	грн/м^3	тис. грн на рік	грн/м^3
1	**Виробнича собівартість, у тому числі:**	**14 713,959**	**15,1374**	**5 118,677**	**22,2315**
1.1	**прямі матеріальні витрати, у тому числі:**	**4 803,808**	**4,9421**	**340,141**	**1,4773**
1.1.1	електроенергія	3 768,370	3,8768	217,711	0,9456
1.1.2	витрати на придбання води в інших суб'єктів господарювання / очищення власних стічних вод іншими суб'єктами господарювання	402,807	0,4144	15,792	0,0686
1.1.3	витрати на реагенти	34,478	0,0355	31,737	0,1378
1.1.4	матеріали, запасні частини та інші матеріальні ресурси (ремонти)	598,153	0,6154	74,901	0,3253
1.2	**прямі витрати на оплату праці**	**2 325,365**	**2,3923**	**1 771,940**	**7,6959**
1.3	**інші прямі витрати, у тому числі:**	**1 401,271**	**1,4416**	**739,135**	**3,2102**
1.3.1	відрахування на соціальні заходи	511,580	0,5263	389,827	1,6931
1.3.2	амортизаційні відрахування	889,691	0,9153	349,308	1,5171
1.3.3	підкачка води сторонніми організаціями	0,000	0,0000	0,000	0,0000
1.3.4	інші прямі витрати	0,000	0,0000	0,000	0,0000
1.4	**загальновиробничі витрати, у тому числі:**	**6 183,515**	**6,3615**	**2 267,461**	**9,8481**
1.4.1	витрати на оплату праці	3 357,346	3,4540	1 530,837	6,6488
1.4.2	відрахування на соціальні заходи	738,616	0,7599	336,784	1,4627
1.4.3	амортизаційні відрахування	406,734	0,4184	146,291	0,6354
1.4.4	витрати, пов'язані зісплатою податків, зборів та інших передбачених законодавством обов язкових платежів	726,308	0,7472	52,842	0,2295
1.4.5	інші витрати	954,511	0,9820	200,707	0,8717
2	**Адміністративні витрати, у тому числі:**	**1 947,297**	**2,0033**	**638,667**	**2,7739**
2.1	витрати на оплату праці	1 187,772	1,2220	420,549	1,8265
2.2	відрахування на соціальні заходи	261,310	0,2688	92,521	0,4018
2.3	амортизаційні відрахування	13,310	0,0137	3,406	0,0148
2.4	витрати, пов'язані зісплатою податків, зборів та інших передбачених законодавством обов язкових платежів	27,663	0,0285	9,992	0,0434
2.5	інші витрати	457,242	0,4704	112,199	0,4873
3	**Витрати на збут, у тому числі:**	**2 027,920**	**2,0863**	**737,357**	**3,2025**
3.1	витрати на оплату праці	1 316,457	1,3543	536,600	2,3306
3.2	відрахування на соціальні заходи	289,621	0,2980	118,052	0,5127
3.3	амортизаційні відрахування	20,880	0,0215	4,460	0,0194
3.4	інші витрати	400,962	0,4125	78,245	0,3398
4	**Інші операційні витрати**	**0,000**	**0,0000**	**0,000**	**0,0000**
5	**Фінансові витрати**	**0,000**	**0,0000**	**0,000**	**0,0000**
6	**Повна собівартість**	**18 689,176**	**19,2270**	**6 494,701**	**28,2079**
7	**Розрахунковий прибуток, у тому числі:**	**0,000**	**0,0000**	**0,000**	**0,0000**
7.1	податок на прибуток	0,000	0,0000	0,000	0,0000
7.2	дивіденди	0,000	0,0000	0,000	0,0000
7.3	резервний фонд (капітал)	0,000	0,0000	0,000	0,0000
7.4	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	0,000	0,0000	0,000	0,0000
7.5	інше використання прибутку	0,000	0,0000	0,000	0,0000
8	**Вартість централізованого водопостачання/водовідведення, тис. грн**	**18 689,176**		**6 494,701**	
9	**Тариф на централізоване водопостачання/ водовідведення, грн/м^3**	**19,227**		**28,208**	
10	**Обсяг реалізації, тис. м^3**	**972,03**		**230,24**	

✧ *Просте питання*

МЕДИЦИНА В ЕСТОНІЇ: ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ

Однією з перших реформ Естонії в далекому 1992 році була реформа медицини. Міністерство охорони здоров'я було ліквідовано, замість нього створено Лікарняну касу — самоврядну організацію, куди перераховуються медичні податки і яка визначає перелік захворювань і операцій, що оплачуються з бюджету. Про естонську реформу тривалий час говорили як про найуспішнішу серед пострадянських країн. Про те, як працює медична система, розповідає жителька Естонії Людмила Хейнла.

Людмила Хейнла народилася і виросла в Естонії, хоча має російське коріння. Заміжня, має двох дорослих дітей і двох онуків. З чоловіком живуть у приватному будинку в передмісті Таллінна. Чоловік Людмили — власник фірми, що займається вантажоперевезеннями, і дружина працює на фірмі в чоловіка бухгалтером, причому вдома. Естонію називають «електронною країною», оскільки все комп'ютеризовано, і робота вдома — поширена практика. Людмила — працююча бабуся в передпенсійному віці (на пенсію в Естонії жінки зараз виходять у 63 роки), і внуками доводиться займатися в основному їй. Людмила чудово пам'ятає радянську медичну систему й може порівняти, що змінилося за останні 25 років.

А сталося багато змін. По-перше, було введено страхову медицину. Зараз медичну страховку мають 94% населення Естонії. Від загальної суми соціального податку в 30%, що стягується з населення, Лікарняна каса отримує 13% — це витрати на медицину.

За працівника податок сплачує роботодавець. Оскільки система медичного страхування солідарна, діти до 19 років, студенти (і аспіранти з докторантами), пенсіонери, офіційно зареєстровані безробітні, вагітні, інваліди та опікуни інвалідів, солдати строкової служби й ще деякі категорії населення отримують медстраховку без сплати податку. Її можна і купити, сплативши суму в ті самі 13% від середньої зарплати по країні «будними» — у 2016 році це становило 149 євро в місяць або 1788 євро в рік при середній зарплаті 1164 євро. До речі, середня зарплата лікаря в Естонії більш ніж удвічі вища за середню по країні — 2471 євро.

На що і як поширюється страховка? Візит до сімейного лікаря в неї входить; якщо викликав сімейного лікаря додому чи пішов до лікаря-спеціаліста за направленням сімейного лікаря — доплати до 5 євро; койко-день у лікарні може обійтися до 2,5 євро (це стосується тільки перших 10 днів, тобто не більш ніж 25 євро). За перебування в палаті інтенсивної терапії, за пологи, лікування в лікарні неповнолітніх дітей оплату не беруть. Якщо пацієнту виписують ліки за рецептом, у такому разі передбачена пільга при оплаті — від 50% до 100%, плюс за кожний рецепт стягується 1-3 євро. Лікарняна каса Естонії компенсує також тест-смужки для глюкометрів, ланцети, голки для інсулінових ін'єкцій, засоби з догляду за стомою, ортези, катетери для сечового міхура, перев'язувальні засоби — знову-таки, за умови, що людина застрахована.

Що стосується такої дорогої процедури, як лікування зубів, то дорослим компенсують до 30 євро в рік, а вагітним, пенсіонерам і мамам дітей у віці до одного року — до 85 євро в рік. Раз на три роки естонські пенсіонери можуть розраховувати на компенсацію за протезування в розмірі 255,65 євро. Сума доволі пристойна, якщо врахувати, що середня пенсія у країні — без малого 410 євро.

Обов'язкова умова візиту до лікаря, і взагалі будь-якої процедури, — наявність ID-картки: електронного документа, який має кожний житель Естонії і на якому міститься повна інформація про власника. Естонські лікарі не витрачають часу на заповнення безлічі паперів: усі документи, у тому числі й історії хвороби, рецепти, існують в електронному вигляді; запис до лікаря — через Інтернет.

Інна МОЖЕЙКО

КРОСВОРД

1. Один зі способів отримання медичної страховки в Естонії.
2. Система страхування в Естонії.
3. Установа, яка розподіляє бюджет на медицину в Естонії — Лікарняна ...
4. Головний ланцюг медичної системи Естонії — ... лікар.
5. Чим не варто дякувати лікарю в Естонії.
6. Одна з головних проблем медичної системи Естонії — великі ...
7. Завдяки поширенню Інтернету Естонію називають — ... країна.

Ключове слово:
Обов'язкове «обладнання» бригади естонської «швидкої».

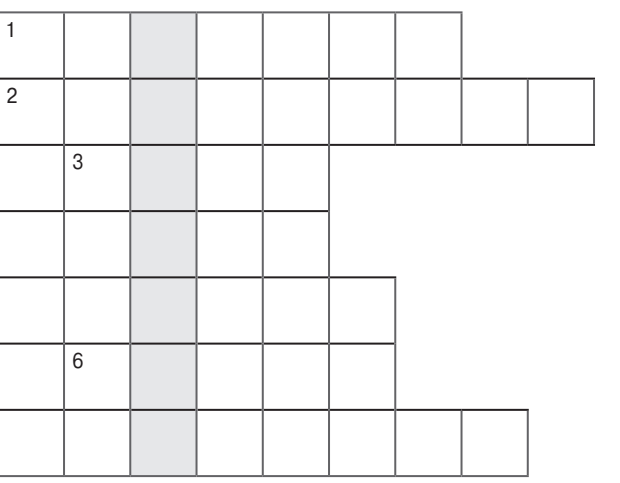

Відповіді:
1. Купівля. 2. Соціальна. 3. Каса. 4. Сімейний. 5. Гроші. 6. Черга. 7. Електронна.
Ключове слово:
Планшет.

Тетяна БЕЗРУКОВА, пенсіонерка, сел. Буди Харківського району:

— У зв'язку з медичною реформою кажуть, що в нас швидка допомога приїжджатиме, тільки якщо травми при аварії та стан між життям і смертю, і що її завдання — перевезти людину в потрібну клініку. А як справа з цим у Естонії?

— Тепер у нас, на відміну від радянських часів, «швидку» просто так, через те, що була висока температура або злегка «стрибнув» тиск, не викличеш: потрібно переконати диспетчера Центру Тривоги, що вам потрібна допомога — і терміново. Залежно від того, що сталося, диспетчер визначає, яку саме бригаду послати: з медсестрами (по суті, це парамедики. — Авт.), лікарську чи реанімаційну. Водії в нас — теж члени медичної бригади, вони техніки швидкої допомоги, тобто можуть і медичну допомогу надати, і медичне обладнання знають.

Якщо якась серйозна травма, серцевий напад, різкий біль у животі або ще щось надзвичайне, бригада приїжджає швидко — через 10-15 хвилин максимум. У них є планшети, і вони можуть переглянути історію хвороби людини, до якої їдуть.

В Естонії є спеціальна телефонна служба, яка працює цілодобово, і туди можна звернутися, якщо, наприклад, вихідні або свята, а людина захворіла, сімейного лікаря немає, і близькі не знають, що робити. Перші п'ять хвилин спілкування безкоштовні, а потім потрібно платити, як за звичайну телефонну розмову. Зрозуміло, що лікування по телефону ніхто не призначає, але порадити, що робити, можуть, а якщо потрібно, ця служба сама може передати виклик у швидку допомогу.

До речі, є ще один варіант доступу до медицини — це лікарські консультації по скайпу. Вони спеціально організовані для людей, що живуть далеко від цивілізації, наприклад, десь на островах, з якими взимку тижнями може не бути транспортного сполучення.

Ольга ЧУДНАЯ, учитель, м. Люботин:

— У нас запроваджують замість дільничних терапевтів сімейних лікарів. Хотілося б дізнатися, як працюють сімейні лікарі в Естонії та як естонці потрапляють на прийом до вузьких спеціалістів. І чи практикуються «подяки» лікарям?

— У нас зараз замість дільничних працюють сімейні лікарі. Вони вирішують більшість питань, пов'язаних зі здоров'ям людей. Сам сімейний лікар є підприємцем — фізичною особою: він орендує приміщення в поліклініки або іншої установи, і держава йому платить за кожного пацієнта. Сімейний лікар — як фільтр для медичної системи: якщо потрібен лікар-фахівець, то до нього за прейскурантом Лікарняної каси можна потрапити тільки після направлення сімейного лікаря. Великий мінус цієї системи — очікувати прийому у спеціаліста можна від одного місяця до півроку. Минаючи сімейного лікаря, можна потрапити на прийом до офтальмолога, гінеколога, пульмонолога, стоматолога (якщо ситуація серйозна і є загроза для життя), психіатра і дерматовенеролога; якщо в людини перелом або серйозний опік — вона теж звертається безпосередньо до хірурга або травматолога.

Звичайно, якщо є багато грошей, можна звернутися до будь-якого фахівця безпосередньо, без черги — у комерційну клініку, але сума за такий візит буде непідйомною для пересічної людини. До речі, якщо в людини немає медичної страховки, вона може лікуватися тільки за комерційними розцінками.

Сімейного лікаря можна викликати додому, проте це не так просто, як було за старої системи. Сімейний лікар обов'язково приходить до важкого (лежачого) хворого або до того, хто практично не може ходити через проблеми з ногами або хребтом; але якщо бабуся просто вередує і вимагає уваги, то лікар може сказати: «Беріть таксі і їдьте до нас».

Грошові «подяки» лікарям у нас не заведені: якщо в когось є бажання, він може принести лікарю квіти, цукерки або пляшку коньяку.

Важливо

Кількість лікарень в Естонії в ході реформи скоротилася зі 120 до 20, і вони автономні; кількість лікарняних ліжок скоротилася з 18 000 до 4500. Амбулаторія, клініка або приймальня сімейного лікаря розташована зазвичай не далі, ніж у 15–20 хвилинах їзди автомобілем. Водночас середня тривалість життя естонців за останні 25 років збільшилася з 69 до 77,7 років.

Звичайно, реформа медицини — суто внутрішня справа кожної країни. Естонія обрала той шлях, який підходить саме їй. Однак медреформа України, яка розпочалася з цього року, багато в чому подібна до естонської: у нас також основною ланкою буде сімейний лікар (його відвідування — також безкоштовне, і саме зараз розпочинається процес обрання та підписання декларацій з ним), розпочато впровадження eHealth — електронної системи (його перша «ластівка» — запис до лікаря через Інтернет), змінюються принципи комплектації бригад і організації роботи «швидкої», а вся Україна поділена на госпітальні округи зі своїми лікарнями першого та другого рівня, центрами первинної медично-санітарної допомоги та підрозділами служб екстреної медичної допомоги.

Підписання Угоди про Асоціацію з ЄС вимагає від нашої країни активної роботи у плані профілактики та контролю інфекційних хвороб, і в першу чергу туберкульозу та ВІЛ/СНІД, активної пропаганди здорового способу життя, боротьби з курінням, алко- та наркозалежністю. З цією метою Уряд України створює замість застарілих СЕС Центри громадського здоров'я, у 2016 році було схвалено Концепцію їх розвитку, яку має бути реалізовано до 2020 року.

Газета «Трибуна трудящих» з листопада 2017 року по квітень 2018 року бере участь у проекті «Просування реформ в регіони» за сприяння Європейського Союзу (http://ec.europa.eu/europeaid), який реалізується Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій і «Європейською правдою». Окремі думки, висловлені у статтях, підготовлених у рамках проекту, є особистою позицією авторів газети і жодним чином не відображають точку зору Європейського Союзу.

✧ *Зворотний зв'язок*

Наші передплатники й друзі — циркунівці!

У приміському селі Циркуни завжди було дуже багато передплатників «Трибуни трудящих». Чимало з них стали справжніми друзями редакції й активними авторами газети. Серед них хотілося виділити очільника ветеранської організації Василя Чернова та керівника прес-центру цієї ветеранської організації Івана Рибалку. Завдяки їх старанням та безпосередньому сприянню Харківської районної організації ветеранів на чолі з Анатолієм Червоним лише в Циркунах централізовано оформили передплату на «районку» для понад 70 ветеранів війни і праці, малозабезпечених сімей, людей похилого віку і довгожителів.

— Коли з січня цього року я почала отримувати «Трибуну трудящих» по передплаті, радості моїй не було меж, — розповідає мешканка Циркунів Катерина Мефодіївна Уманець. — Відтепер я цілий рік читатиму нашу районну газету «Трибуна трудящих», яку дуже люблю ще з того часу, коли працювала дояркою в радгоспі «Циркунівський». Лише з «районки» завжди можна дізнатися про останні новини нашого району і навіть рідного села Циркуни та навколишніх населених пунктів...

Слід зазначити, що Катерина Мефодіївна — одна з циркунівських довгожителів, у грудні минулого року їй виповнилося 80 років. Після війни вона переїхала на постійне місце проживання до Циркунів, з того часу це затишне село вважає рідним. Тут вона жила й працювала багато десятиліть. Та й зараз жінка веде активний спосіб життя: порається по господарству, спілкується з дітьми та онуками, доглядає правнучку Ілону та, звичайно ж, цікавиться останніми новинами. Річна передплата на «Трибунку» — це справжній новорічний подарунок для Катерини Мефодіївни та її великої родини. Відтепер усі по черзі перечитують газету і обговорюють її зміст.

Ось такі вони, наші нові-старі друзі й передплатники. Саме для них працює наш редакційний колектив, який намагається зробити газету «Трибуна трудящих» ще цікавішою, насиченішою корисною інформацією й повідомленнями про останні події, що відбуваються в Передмісті.

Василь ЧИГРИН,
фото Івана РИБАЛКИ

На знімку: *Голова ветеранської організації села Циркуни Василь Чернов завітав у гості до Катерини Мефодіївни Уманець, яка зі своєю правнучкою Ілоною якраз читає останній випуск «Трибунки»*

✧ *Районний центр зайнятості інформує*

ТОВ «Торгово-промислова компанія «Опора»
(Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа, 4 км) має такі вакансії:

- Стропальник — зар. плата 4000 грн;
- Майстер виробництва — зар. плата 5000 грн;
- Головний механік — зар. плата 5000 грн;
- Майстер навантажувально-розвантажувальних робіт — зар. плата 4000 грн;
- Формувальник залізобетонних виробів та конструкцій (2 вакансії) — зар. плата 4500 грн;
- Верстатник деревообробних верстатів — зар. плата 4000 грн;
- Машиніст крану (кранівник) — зар. плата 5000 грн;
- Електрозварник ручного зварювання — зар. плата 5000 грн;

Телефон для довідок: 732-44-64.

✧ *Оголошення* ®

Работа в Польше, Чехии.
Все затраты на оформление и проезд за наш счет. Очень большой выбор вакансий. З/п Польша от 18 000 грн., Чехия от 30 000 грн.
Тел. 099 095 20 20, 068 095 20 20, 093 095 20 20. Лицензия: Серия АЕ, №292555.

ПРОДАМ СЕМЕНА кормовых трав (люцерна, эспарцет, клевер, кострец, суданка и т. д.), сидератов, медоносов, гибриды и сорта подсолнечника, кукурузы и др. культур. **Тел. 099 503 69 17; 067 689 27 26**

ПРОДАМ ТОПЛИВНЫЙ ТОРФОБРИКЕТ, **брикеты из торфа, дрова дубовые колотые, пеллеты древесные для отопл.** Доставка. Фасовка. Гарантия качества. Высокая теплоотдача. Длительное время горения. 1 т торфобр. заменяет 5-7 складов дров. Уголь древесный из дуба для мангала, шашлыка, барбекю. **067-723 07 13, 066-299 68 82.**

Куплю коров, быков, телок живым весом. Дорез.
Тел. 098-89-50-266, 099-04-14-561.

Служба спасения животных отдает, привезет домой: собак и щенков для охраны и дружбы, взрослых котов и котят для двора и семьи.
Животные стерилизованные. Тел.: 095-836-82-29; 098-738-17-74.

✧ *Напівзабуті світочі*

ХАРКІВСЬКІ МИТАРСТВА ГНАТА ХОТКЕВИЧА

Шановна редакція! Ви дуже багато розповідаєте про діячів так званого «Українського Відродження» — Миколу Хвильового, Леся Курбаса, Бориса Косарєва та ін. А от про нашого славного земляка Гната Хоткевича чомусь не згадуєте. Про цю непересічну особистість повинні знати усі харків'яни, особливо молодь. Тому прошу вас надолужити це упущення й розповісти про цікаві факти з життя Гната Хоткевича.

Віра ОСАУЛЕНКО,
селище Високий

Багатогранна особистість

Дійсно, Гнат Мартинович Хоткевич — непересічна й різнопланова особистість, яка заслуговує, щоб про неї пам'ятали всі українці. Письменник, інженер, музикант, педагог, етнограф, актор і режисер, він розробив проект дизельного поїзда набагато раніше американського аналога. Він написав також близько 200 музичних творів і кілька п'єс. Його «Поема про Байду», «Буря на Чорному морі», «Нечай», «Про Богдана Хмельницького», «А в полі корчомка». Будучи «східняком», оспівував Гуцульщину та навіть заснував там народний театр. У Полтаві Гнат Хоткевич створив капелу бандуристів — це перший радянський колектив, який отримав контракт на гастролі по Північній Америці. Він також є автором кількох кіносценаріїв.

Із сім'ї повара

Треба сказати, що й саме життя Гната Хоткевича гідне захоплюючого пригодницького роману. Народився Гнатик у Харкові, у сім'ї повара і прислуги. Вони служили в багатого купця, який кожного літа з усією сім'єю вивозив в село й підлітка. Там хлопчина познайомився із сліпим «дядьком Павлом», який навчив його грати на бандурі. Пізніше Гнат багато годин проводив із кобзарями, слухаючи їхню гру та спів.

За що відрахували з інституту

Вже пізніше, навчаючись у Харківському технологічному інституті, студент Хоткевич просто обожнював бандуристів, не пропускав жодного їхнього виступу в Харкові. За тісні стосунки з кобзарями Гната Хоткевича відрахували з інституту й на два роки вислали з Харкова.

У Київ, до Лисенка...

Юнак не довго думав і, взявши свою бандуру, поїхав «у Київ, до Лисенка». Почувши харківського музиканта, у репертуарі якого були й власні твори, метр запропонував Хоткевичу місце соліста в київському театрі з неймовірною на той час ставкою — 60 рублів на місяць! За студента заступилися друзі та навіть керівництво факультету, і зовсім скоро Гната Хоткевича поновлюють в інституті.

Зблизила залізниця

Після успішного завершення інституту Хоткевича взяли в технічний відділ Харківсько-Миколаївської залізниці. Захоплення музикою зблизило молодого інженера з талановитою донькою запорізького купця Катериною Рубанович. Вони одружилися. Хоча зарплата залізничного інженера була мізерною, проте робота не забирала багато часу. У Хоткевича була можливість займатися творчістю та створити перший в Україні народний театр.

У 1905 році залізничники вибрали Гната головою страйкому і відправили делегатом у Москву. Це стало причиною занесення Хоткевича до «чорного» списку. Рятуючись від арешту, він разом із дружиною і дітьми втік до Галичини, яка на той час входила до Австро-Угорщини. До речі, нелегально перейти кордон подружжю допомогла Леся Українка — добрий друг сім'ї.

Гуцульський період

Проживши шість років у Галиції, Гнат Хоткевич написав популярну повість про гуцульське життя «Кам'яна душа», створив унікальний Гуцульський театр, у якому акторами були неграмотні селяни. Вивчивши свої ролі, вони бездоганно грали на сцені, не гірше професійних артистів. Хоткевичем та його театром захоплювалася навіть відома Марія Заньковецька.

Втекла дружина і коханка

Проте самі Хоткевичі на Гуцульщині жили настільки бідно, що дружина не витримала злиднів і бідування. Залишивши свого чоловіка і трьох дітей, втекла до Москви, де жили її батьки. Холостякував Хоткевич не довго. Він завів собі коханку — письменницю-початківця Катерину. Коли загроза арешту минула, разом із коханкою Гнат Хоткевич знову переїздить на «велику Україну», оселившись в Києві. Там він редагував літературний журнал і влаштовував гастролі Гуцульського театру.

Катерина народила Хоткевичу сина і, залишивши його батькові й свекрусі, повернулася із Києва до Львова.

Повернення до Харкова

У 40-річному віці Гнат Хоткевич, на той час вже відомий письменник, повертається до Харкова — тодішньої столиці й влаштовується викладачем літератури в одному із харківських технікумів. У віці 43 років він утретє одружується з 20-річною студенткою Платонидою Скрипко. Понад 10 років він намагається накопичити гроші для придбання власного будиночка. Особливо Гнату Хоткевичу подобалися околиці селища Високий під Харковом.

У цей період він плідно працює і видає у Харкові свій 8-томник, аванс від якого використав для придбання будинку.

Знайшли крамолу!

Однак, тодішня комуністична влада Харкова знайшла у творах Хоткевича нотки «буржуазного націоналізму». До того ж визначний діяч відкрито засудив Переяславські домовленості, які призвели до тотального загарбання України Росією.

У 1932 році розпочалися репресії проти автора. Його звільнили з усіх державних посад «за невідповідну ідейну спрямованість». Вилучили з продажу вже надрукований 8-томник, а видавництво вимагало повернути отриманий гонорар.

Письменник вимушений був продавати власні речі й підробляти різноробочим, щоб прогодувати себе, дітей і матір. Повертаючись увечері з підробітку, Хоткевич потрапив під потяг і був дуже травмований.

У 1934 році Гната Хоткевича арештували й запроторили до внутрішньої в'язниці Харківського НКВС. Понад три місяці з нього знущалися, вибиваючи зізнання. Під страшними тортурами знесилений Гнат Хоткевич вимушений був зізнатися, що він начебто «німецький шпіон» та вів буцімто підривну діяльність проти радянської влади.

Хоткевича розстріляли 8 жовтня 1938 року. Реабілітували посмертно в1956 році.

Ось таке складне й насичене подіями життя прожив легендарний Гнат Мартинович Хоткевич — напівзабутий світоч «Українського Відродження» — непересічна творча особистість, яка багато зробила для розвитку української культури та громадського життя.

Василь ЧИГРИН

Меморіальний музей Гната Хоткевича (сел. Високий)

ТРИБУНА трудящих
www.tribune.com.ua Життя продовжується!

Свідоцтво про державну реєстрацію ХК №1518-259ПР від 29.04.2009 р.
Заснована: 18 липня 1937 року
Видавець: редакція газети «Трибуна трудящих»

Виходить щосереди та щосуботи українською та російською мовами.
Адреса редакції:
61052, м. Харків, вул. Євгена Котляра, 4.
E-mail: Tribuna2017@ukr.net
Тел. 712-00-56.
Тел./факс 712-37-10.
Головний редактор: Микола Хорошев.
Літературний редактор: Ганна Положій.

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Відповідальність за зміст та достовірність інформації у публікаціях несе автор, а в рекламних матеріалах (®) — рекламодавець. Редакція не завжди поділяє позицію авторів. Листи, рукописи і фотокартки не рецензуються і не повертаються. При підготовці газети використовується інформація та фотоілюстрації з відкритих джерел.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Друкарня «ІСП» вул. Киргизька, 21, Харків, 61105.
Заг. наклад 11025 компл.
Наклад передплат 1700 компл.
Передплатний індекс 61805

Офіційний сайт районної ради: **http://www.khrada.gov.ua**
Офіційний сайт ХРДА: **http://www.khrda.gov.ua**